

Вакланмасы буенча сан табу.

Шарик

6 нчы класс

**Уразай төп гомуми белем
бирү мәктәбе**

Барсик

Телдөн исәпләү мисаллары :

Тапкырлагыз:

а) $\frac{3}{4} \cdot \frac{5}{7};$

б) $\frac{1}{8} \cdot \frac{3}{4};$

в) $\frac{4}{7} \cdot \frac{5}{6};$

$\frac{11}{30} \times 12$

$4\frac{2}{7} \cdot 5\frac{3}{5}$

Бүлгөз:

$$\frac{4}{5} : \frac{4}{7}$$

$$\frac{4}{9} : \frac{1}{3}$$

$$\frac{16}{17} : 8$$

$$\frac{1}{5} \div 1\frac{1}{4}$$

$$12 : \frac{6}{7}$$

● **Вакланма рәвешендә күрсәтегез!**

5%

10%

28%

164%

Күнегүлөр.

3/5 e 30 булган санны табарга

=

5
0

1⁴/₉ e 117 булган санны табарга.

=

8
1

0,6 сы 32,4 булган санны табарга

=

5
4

1,45 e 17,2 булган санны табарга

=

1
6

Мәсьәлә №1:

Китап 120 битле. Алсу шуның $\frac{3}{4}$ ен укыды. Ул ничә бит укыган?

Барлык сан	Вакланма	Вакланманың кыйммәте
120	$\frac{3}{4}$?

Саннан вакланма табу өчен нишлибез?

Мәсәлә № 2

Алия китапның 60 битен укыды, бу барлык китапның $\frac{2}{5}$ ен тәшкил итә.

5

Китап ничә битле?

Барлык сан	Вакланма	Вакланманың кыйммәте
x	$\frac{2}{5}$	60

Мәсьәлә.

Балалар ике көн ағач утырттылар. Беренче көнне алар барлык ағачларның $\frac{2}{3}$ өлешен утырттылар, бу 30 ағач иде. Алар барлығы ничә ағач утыртырлар?

***Бу бик әңиңел мәсьәлә!
Ягез бергәләп чишик!***

$$30 : \frac{2}{3} = \frac{30 \cdot 3}{2} = 45$$

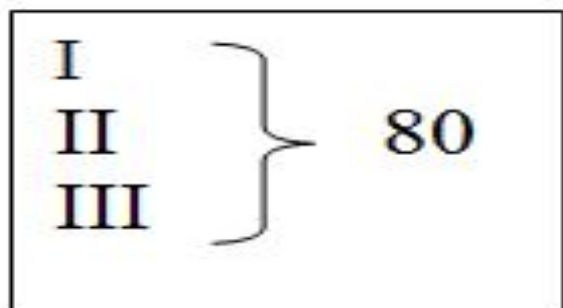
Искә төшерик:

Вакланманың бирелгән кыйммәте буенча санны табу өчен, бу кыйммәтне вакланмага бүлүргә кирәк.

Өстәмә мәсьәлә

Борынгы заманнарда китапларны кулдан язганнар. Кызганычка каршы битләре югалган, яза торган каралар белән буялган текстларны торгызырга кирәк булган. Мәсьәләнең чишелеше буенча аның бирелешен торгызырга кирәк яки мәсьәлә төзөргә.

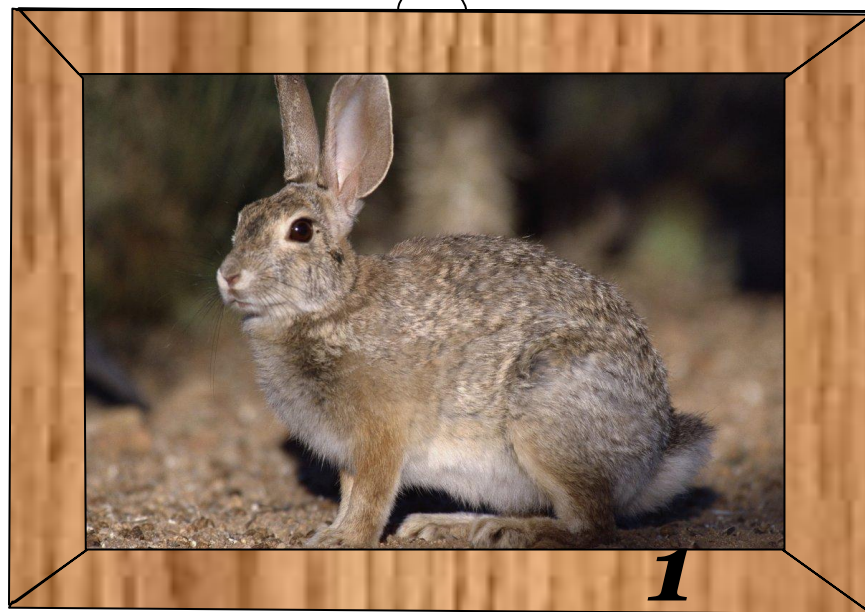
$$1) \quad 80 \cdot \frac{1}{10} = 8$$

$$2) \quad 80 \cdot \frac{1}{4} = 20$$

$$3) \quad 80 - (8 + 20) = 52$$

Мәсьәлә.

Тиен 6 яшькә кадәр яши ала, бу куян
яши алган гомернең $\frac{3}{5}$ е кадәр. Куян
ничә яшькә кадәр яши ала?

1

0

я

ш

Бергәләп чишәбез:

- Безнең сәламәтлегебез бик күп әйберләргә бәйле. Сәламәтлеккә дәрәс туклануның әһәмияте аеруча зур. 11-13 яшьлек үсмерләр өчен көнлек азыкта аксымнар, майлар, углеводлар булырга тиеш. Аксымнар һәм майлар үсемлекләрдән һәм терлекләрдән алына. Аксымнарның 11 ен

18

яки 55 г. ын терлектән алынган аксымнар тәшкил итә. Көнлек нормада күпме аксым булырга тиеш?

Кем ничек уйлый?

- *Балалар бакчасы өчен түләү 250 сум, бу гаилә бюджетының 4 % ын тәшкил итә. Гаилә бюджеты күпме?*

Өй эше

П. 18

№ 664; №665.

- На слайдах 7, 9 использовались рисунки Савченко Е.М.

http://www.it-n.ru/profil.aspx?cat_no=692&d_no=9658&all=1